

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΚΟΠΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ Τεύχος 33

Επισκόπηση οικονομικών, εμπορικών και επιχειρηματικών
ειδήσεων για τη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας

Επιμέλεια: Π. Λάρδα, Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄

Σύνταξη: Π. Λάρδα, Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄
Μ. Χαροκόπος, Γραμματέας ΟΕΥ Α΄

-Ιούνιος 2019-

Περιεχόμενα

1. Επιχειρηματική δραστηριότητα	4
1.1 Ενέργεια και Ορυκτά	4
-Οι τιμές της βενζίνης μειώθηκαν κατά 1 δηνάριο	4
-Ηλεκτρισμός, φυσικό αέριο, άνθρακας και πετρελαιϊκά προϊόντα (Φεβρουάριος 2019 – προσωρινά στοιχεία)	4
1.2 Κατασκευές, δομικά υλικά και Real Estate	4
-Ξεκίνησε η ανακατασκευή του περιφερειακού δρόμου Kumanovo - Oras	4
-Οδική σύνδεση Βελιγράδι - Σκόπια θέση σε λειτουργία του νότιου κλάδου του Διαδρόμου Χ	4
1.3 Τραπεζικός Τομέας & Χρηματιστηριακή αγορά	4
-Κρατικά επιδοτούμενα στεγαστικά δάνεια για νέους	4
-Αλλαγή της εταιρικής κουλτούρας του Χρηματιστηρίου της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας	4
1.4 Αγροτικός τομέας και τομέας τροφίμων	5
-Αύξηση τιμών αναμένεται στα αγροτικά προϊόντα φέτος στη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας λόγω δυσμενών καιρικών συνθηκών	5
-Δείκτες κύκλου εργασιών στον τομέα του εμπορίου, Μάρτιος 2019	5
-Δείκτης Τιμών Εστίασης, Απρίλιος 2019	5
-Διεθνές Συνέδριο του Οικονομικού Επιμελητηρίου για τη γεωργία (Σκόπια, 16.5.2019)	5
1.5 Βιομηχανικός Τομέας	6
-Δείκτες τιμών βιομηχανικών παραγωγών στην εγχώρια αγορά Μάρτιος 2019	6
-Δείκτες του αριθμού των εργαζομένων στη βιομηχανία, Μάρτιος 2019	6
-Δείκτης όγκου βιομηχανικής παραγωγής Μάρτιος 2019	7
1.6 Τομέας Μεταφορών & Επικοινωνιών	7
-Αεροδρόμιο Αχρίδας: Το τρίτο ταχύτερα αναπτυσσόμενο αεροδρόμιο στη Ευρώπη	7
-Στατιστικά στοιχεία για μεταφορά επιβατών με ταξί 2018	7
Ικανοποιημένος δηλώνει ο Υπουργός κ Sugareski από τις κεφαλαιουχικές επενδύσεις στον τομέα των μεταφορών	7
1.7 Τομέας Εμπορίου (Εσωτερικό & Εξωτερικό)	8
-Επιχειρηματικές τάσεις στο λιανικό εμπόριο (α' τρίμηνο 2019)	8
-Δείκτης Τιμών Καταναλωτή -κατά COICOP- και δείκτης λιανικών τιμών, Απρίλιος 2019	8
-Εξωτερικό εμπόριο, Ιανουάριος-Μάρτιος 2019	9
1.8 Τομέας Υγείας & Περιβάλλοντος	9
-«Gerresheimer»: Επένδυση της γερμανικής εταιρείας συσκευασίας φαρμάκων στα Σκόπια	9
1.9 Τομέας Τουρισμού	9
-Εντατική προετοιμασία της τουριστικής εκστρατείας της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας και του νέου τουριστικού λογοτύπου με τη χρήση του νέου συνταγματικού ονόματος	9
1.10 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος	10
-Η ΕΕ συστήνει την ίδρυση ενός ενιαίου δημόσιου φορέα για την ενημέρωση και την υποστήριξη των επιχειρήσεων στη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας	10
-Δηλώσεις για τις αυξήσεις σε μισθούς και συντάξεις από το Κυβερνών κόμμα	10
-Μικτός μισθός στη Βόρεια Μακεδονία (Φεβρουάριος 2019)	10
2. Οικονομικές ειδήσεις	10
-Τριμηνιαία έκθεση και μακροοικονομικές προβλέψεις της Κεντρικής Τράπεζας της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας για την περίοδο 2019 - 2021	10

-EBRD: Εγκρίνει νέα πενταετή στρατηγική για τη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας	11
3. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις	12
-Ελβετική χρηματοδότηση συνολικού ύψους 1,2 εκατ. ελβετικών φράγκων για την περιφερειακή ανάπτυξη της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας	12
-Όφελος για τις εξαγωγές της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας από την επιβολή δασμών στα σεργβικά προϊόντα από το Κόσσοβο	12
-Νέα επένδυση της σλοβενικής εταιρείας παραγωγής μπαταριών «TAK MAK» ύψους 25 εκατ. ευρώ	12
4. Ευρωπαϊκή προοπτική	13
-Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρότεινε την έναρξη διαπραγματεύσεων με Βόρεια Μακεδονία και Αλβανία	13
5. Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος	13
-Ο Πρόεδρος της EBRD κ. Chakrabarti επισκέπτεται τη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας	13
-Πρωθυπουργός Ζαεν συμμετείχε στη συνάντηση της EBRD στο Σεράγεβο	13
6. Εκδηλώσεις, εκθέσεις, επισκέψεις	14
- Διοργάνωση του 2 ^{ου} Διεθνούς Forum για την ενέργεια στη Δημοκρατία της Βόρεια Μακεδονία από την κρατική εταιρεία παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας 'ESM' και το Ινστιτούτο 'ZIP', με την υποστήριξη της εδώ Πρεσβείας των ΗΠΑ (Στρούγκα, 16-17 Μαΐου τ.έ.)	14
-Διεθνές Συνέδριο για τα προϊόντα ταχείας κατανάλωσης/FMCG (Σκόπια, 16 Μαΐου 2019)	14
-Συνέδριο με τίτλο «Συστήματα ποιότητας – ασφαλείς κατασκευές» με την υποστήριξη της εταιρείας «Dojran Steel» του Ομίλου Viohalco (Σκόπια 28 Μαΐου 2019)	15

Σημειώσεις:

1. Σε περίπτωση αναδημοσίευσης, παρακαλείστε όπως αναφέρεται η πηγή.
2. Εφ' όσον δεν επιθυμείται πλέον να λαμβάνεται τα Ενημερωτικά Δελτία του Γραφείου ΟΕΥ-Σκοπίων, παρακαλείστε όπως αποστείλετε σχετικό μήνυμα στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο μας. (ecocom-skopje@mfa.gr)

1. Επιχειρηματική δραστηριότητα

1.1 Ενέργεια και Ορυκτά

-Οι τιμές της βενζίνης μειώθηκαν κατά 1 δηνάριο

Η Ρυθμιστική Επιτροπή Ενέργειας (ERC) εισήγαγε στις 27 Μαΐου τ.ε. νέες τιμές βενζίνης, μειωμένες κατά 1 δηνάριο. Οι νέες τιμές είναι: 71 δηνάρια ανά λίτρο για το Eurosuper BS-95, 73 δηνάρια ανά λίτρο για το Eurosuper BS-98, 64 δηνάρια ανά λίτρο για το Eurodiesel και 53,5 δηνάρια ανά λίτρο για το μαζούτ. Η εταιρεία πετρελαιοειδών 'Makpetrol' αντέδρασε στις νέες τιμές και ισχυρίζεται ότι σύμφωνα με τους υπολογισμούς της οι τιμές έπρεπε να είναι κατά 0,5 δηνάριο χαμηλότερες από αυτές. Παρατήρησαν ότι η διαφορά στις τιμές δεν προέρχεται από τις τιμές του πετρελαίου στις παγκόσμιες αγορές, αλλά από τον μηχανισμό προσαρμογής στις τιμές λιανικής των πετρελαϊκών προϊόντων.

-Ηλεκτρισμός, φυσικό αέριο, άνθρακας και πετρελαϊκά προϊόντα (Φεβρουάριος 2019 – προσωρινά στοιχεία)

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, το Φεβρουάριο του 2019, η συνολική κατανάλωση ανά είδος ενεργειακών πρώτων πηγών (ηλεκτρισμός, φυσικό αέριο, άνθρακας και πετρελαϊκά προϊόντα), ήταν: 731.115 εκατ. MWh ηλεκτρικής ενέργειας, 26.712 εκατ. nm³ φυσικού αερίου, 536.377 τόνοι άνθρακα και 70.563 τόνοι πετρελαϊκών προϊόντων. Η ακαθάριστη εθνική παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας συμμετείχε με 72,6% στην ακαθάριστη εθνική κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας, ενώ το 97,6% της συνολικής εθνικής κατανάλωσης άνθρακα χρησιμοποιήθηκε για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας.

1.2 Κατασκευές, δομικά υλικά και Real Estate

-Ξεκίνησε η ανακατασκευή του περιφερειακού δρόμου Kumanovo - Orae

Στις 27 Μαΐου τ.ε. ξεκίνησε η ανακατασκευή του περιφερειακού δρόμου Kumanovo-Orae. Ο δρόμος έχει μήκος 6 χιλ. και πλάτος 5,5 μέτρων. Η ανακατασκευή του κοστίζει 670.000 ευρώ, τα οποία εξασφαλίστηκαν με δάνειο της Παγκόσμιας Τράπεζας. Ο Υπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών, κ. Goran Sugareski, η Υπουργός Περιβάλλοντος κα Sadula Duraki και οι Δήμαρχοι του Lipkovo και Kumanovo, κ.κ. Erkan Arifi και Maksim Dimitrievski συμμετείχαν στην έναρξη των εργασιών κατασκευής. Ο Υπουργός κ. Sugareski δήλωσε ότι πρόκειται για σημαντικό έργο, επειδή λειτουργεί ως σύνδεση μεταξύ των Διαδρόμων VIII και X. Για την ανακατασκευή οδών που συνδέουν τους εν λόγω διαδρόμους έχουν επενδυθεί πάνω από 60 εκατ., σύμφωνα με τον κ. ο Sugareski. Ο δρόμος Kumanovo-Orae πρόκειται να ολοκληρωθεί σε έξι μήνες.

-Οδική σύνδεση Βελιγράδι - Σκόπια θέση σε λειτουργία του νότιου κλάδου του Διαδρόμου X

Την Τετάρτη 15 Μαΐου τ.ε., ο νότιος κλάδος του Διαδρόμου X δόθηκε επίσημα σε χρήση. Τα πρακτορεία ειδήσεων στη Σερβία αναφέρουν ότι από τώρα και στο εξής το ταξίδι από το Βελιγράδι έως τα σύνορα με τη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας θα διαρκεί μόνο τρεις ώρες.

1.3 Τραπεζικός Τομέας & Χρηματοπιστηριακή αγορά

-Κρατικά επιδοτούμενα στεγαστικά δάνεια για νέους

Ο Υπουργός Οικονομικών κ. Dragan Tendonovski παρουσίασε στις 27 Μαΐου τ.ε. τις τροποποιήσεις στον νόμο περί στεγαστικών δανείων. Ειδικότερα ανέφερε ότι μειώνονται τα επιτόκια των δανείων προς νέους για τα τρία πρώτα χρόνια πληρωμής σε μόλις 2,9% και στη συνέχεια ανέρχονται στο 3,9%. Ανέφερε ως παράδειγμα, ότι σε δάνειο 50.000 ευρώ, με τη νέα ρύθμιση ο πολίτης εξοικονομεί έως και 1.300 ευρώ εξ' αιτίας των χαμηλότερων επιτοκίων. Οι αλλαγές προβλέπουν μείωση, επίσης, στα επιτόκια για τη συμμετοχή από 4,5% σε 4%. Επιπλέον, οι πολίτες οι οποίοι γεννούν ή υιοθετούν ένα παιδί, κατά τη διάρκεια της πληρωμής ενός δανείου, δικαιούνται επιδότηση ενός έτους στο μηνιαίο πιστωτικό επιτόκιο, ύψους 30%.

-Αλλαγή της εταιρικής κουλτούρας του Χρηματιστηρίου της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας

Στις 2 Μαΐου τ.ε., το Χρηματιστήριο Αξιών της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας έγινε μέλος της Πρωτοβουλίας Βιώσιμων Χρηματιστηρίων – (SSE). Πρόκειται για πρωτοβουλία της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών, η οποία αποσκοπεί στην οικοδόμηση και βελτίωση των δυνατοτήτων των χρηματιστηρίων

και των ρυθμιστικών αρχών, στην προώθηση υπεύθυνων επενδύσεων σε επιχειρήσεις με αειφόρο ανάπτυξη και στην προώθηση της συμπεριφοράς των εταιρειών στον τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος και της κοινωνικής ευθύνης. Ο Διευθύνων Σύμβουλος του Χρηματιστηρίου της Βόρειας Μακεδονίας κ. Mr. Ivan Steriev, εξέφρασε την ικανοποίησή του για την αποδοχή από την παγκόσμια κοινότητα ανταλλαγών τίτλων του Χρηματιστηρίου της χώρας του και για την ένταξή του στο πρόγραμμα εταιρικής σχέσης των Ηνωμένων Εθνών (SSE), ενώ υπογράμμισε ότι η συνεργασία με την πρωτοβουλία αυτή (SSE) θα συμβάλει στις δεσμεύσεις που έχει ήδη αναλάβει το Χρηματιστήριο για την προώθηση της βιωσιμότητας και της διαφάνειας των κεφαλαιαγορών, την ενίσχυση της πρακτικής της εταιρικής διακυβέρνησης και την επίτευξη θετικών αλλαγών στην εταιρική κουλτούρα των εκδοτών τίτλων. Πρόσθεσε επίσης ότι εκτίμα πως αυτή η συνεργασία θα βοηθήσει τις ανταλλαγές τίτλων στη χώρα και θα συμβάλλει στην αναγνώριση της ως μια αγορά που προσφέρει δυνατότητες άντλησης κεφαλαίων για εισηγμένες εταιρείες, συμπεριλαμβανομένων των MME, και θα λειτουργήσει ως παράγοντας διευκόλυνσης της μακροπρόθεσμης οικονομικής ανάπτυξης.

1.4 Αγροτικός τομέας και τομέας τροφίμων

-Αύξηση τιμών αναμένεται στα αγροτικά προϊόντα φέτος στη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας λόγω δυσμενών καιρικών συνθηκών

Προβλήματα δημιουργούν οι καιρικές συνθήκες στην αγροτική παραγωγή της Βόρειας Μακεδονίας, με μόνη εξαίρεση θετικών επιπτώσεων την παραγωγή δημητριακών. Οι έντονες βροχοπτώσεις και οι θερμοκρασίες κάτω του συνήθους μέσου όρου θα επηρεάσουν ή θα καθυστερήσουν σημαντικά γεωργικές καλλιέργειες, όπως ο καπνός και η παραγωγή μελιού κ.α. Σύμφωνα με τους ειδικούς, το πιο σοβαρό πλήγμα, λόγω καιρού, αντιμετωπίζουν οι μελισσοκόμοι, οι οποίοι εκτιμούν ότι δεν θα υπάρξει μέλι φέτος. Αυτό σημαίνει ότι καθώς το μέλι θα γίνεται όλο και πιο ανεπαρκές οι τιμές θα ανεβαίνουν. Οι αγρότες ανησυχούν για χειροτέρευση της κατάστασης, διότι γνωρίζουν ότι μετά από περίοδο έντονων βροχοπτώσεων, η επόμενη πρόκληση θα είναι η άφθονη βλάστηση και το μεγαλύτερο πρόβλημα θα προκύψει εάν αρχίσουν να ανεβαίνουν απότομα οι θερμοκρασίες, γεγονός που θα ευνοήσει την εμφάνιση παρασίτων. Οι βροχοπτώσεις ήταν υψηλότερες στην περιοχή Πελαγονία (Pelagonija).

-Δείκτες κύκλου εργασιών στον τομέα του εμπορίου, Μάρτιος 2019

Σύμφωνα με τα προκαταρκτικά στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, τον Μάρτιο του 2019, σε σύγκριση με τον Μάρτιο του 2018, ο κύκλος εργασιών στο λιανικό εμπόριο αυξήθηκε στις ακόλουθες ομάδες / κατηγορίες: Λιανικό εμπόριο τροφίμων, ποτών και καπνού (κατά 6,5% σε ονομαστικούς όρους και κατά 3,4% σε πραγματικούς όρους), Λιανικό εμπόριο μη εδωδίων προϊόντων εκτός από τα καύσιμα (κατά 7,5% σε ονομαστικούς όρους και 8,1% σε πραγματικούς όρους), Λιανικό εμπόριο εκτός καυσίμων αυτοκινήτων (κατά 7,0% σε ονομαστικούς όρους και 5,8% σε πραγματικούς όρους) και Λιανικό εμπόριο καυσίμων κίνησης (κατά 3,1% σε ονομαστικούς όρους και 3,0% σε πραγματικούς όρους).

-Δείκτης Τιμών Εστίασης, Απρίλιος 2019

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, ο δείκτης τιμών εστίασης (Catering price index) τον Απρίλιο του 2019, σε σύγκριση με τον Μάρτιο του 2019, παρέμεινε στο ίδιο επίπεδο. Ο δείκτης τιμών εστίασης τον Απρίλιο του 2019, σε σύγκριση με τον ίδιο μήνα του προηγούμενου έτους, αυξήθηκε κατά 1,2%. Ο αθροιστικός δείκτης τιμών εστίασης για την περίοδο Ιανουαρίου-Απριλίου 2019, σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους, αυξήθηκε κατά 2,0%, ενώ σε σύγκριση με τον Δεκέμβριο του 2018 παρέμεινε στο ίδιο επίπεδο.

-Διεθνές Συνέδριο του Οικονομικού Επιμελητηρίου για τη γεωργία (Σκόπια, 16.5.2019)

Την Πέμπτη 16 Μαΐου τ.ε. διεξήχθη στα Σκόπια Διεθνές Συνέδριο με θέμα "Οδηγίες για τη διαχείριση του γεωργικού τομέα στη Βόρεια Μακεδονία", που διοργανώθηκε από το εδώ Οικονομικό Επιμελητήριο, με επίκεντρο τον γεωργικό τομέα και τη διοίκησή του στο πλαίσιο της προ-ενταξιακής πορείας της χώρας προς την ΕΕ. Συμμετείχαν εκπρόσωποι Επιμελητηρίων της Κροατίας και της Σλοβενίας, εκπρόσωποι της εδώ ακαδημαϊκής και διπλωματικής κοινότητας, των αρμοδίων κρατικών φορών και θεσμών καθώς και επιχειρήσεις-μέλη του εδώ Οικονομικού Επιμελητηρίου.

Η κα. Blagica Sekovska, Καθηγήτρια της Γεωργικής Σχολής στο Πανεπιστήμιο Μεθοδίου και Κυρίλλου στα Σκόπια, ανέφερε ότι υπάρχει ασυνεπής γεωργική πολιτική στη χώρα και μολονότι παρέχονται επιχορηγήσεις από το έτος 2007, αυτές δεν παρήγαγαν τα επιθυμητά αποτελέσματα. Πρόβλημα αποτελεί, σύμφωνα με την κα Sekovska, η χαμηλή αξιοποίηση των κονδυλίων IPARD, η δυσκολία πρόσβασης των αγροτών στη χρηματοδότηση και ο συχνός αποχαρκτηρισμών των κρατικών γαιών από γεωργικές σε οικοδομήσιμες. Η Sekovska εκτίμησε ότι η χώρα χρειάζεται μέτρα και δομημένη στρατηγική ώστε να κρατήσει τους νέους αγρότες στον τόπο τους και να μετριαστεί το φαινόμενο της μετανάστευσης των πιο δυναμικών μονάδων της κοινωνίας. Επίσης ανέφερε ότι μολονότι ο τομέας της γεωργίας απασχολεί το ένα τέταρτο τους εργατικού δυναμικού της χώρας, παράγει μόλις το 10% του ΑΕΠ.

Ο κ. Ordan Cukaliev, καθηγητής του ίδιου Πανεπιστημίου στη Σχολή Τροφίμων και Γεωργίας, εξέφρασε την εκτίμηση ότι η μη-τυποποιημένη παραγωγή, ο κατακερματισμός της γεωργικής γης σε μικρούς κλήρους και το χαμηλό επίπεδο ειδίκευσης των αγροτών, σε συνδυασμό με τις αδυναμίες των αρδευτικών υποδομών αποτελούν τους κύριους λόγους για την έλλειψη ανταγωνιστικότητας του γεωργικού τομέα στην Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας. Επεσήμανε ότι η χώρα, με 220 ημέρες ηλιοφάνειας, έχει μεγάλες δυνατότητες ανάπτυξης ποιοτικών και εύγευστων αγροτικών προϊόντων. Ωστόσο, είναι απαραίτητη η αποτελεσματικότερη διαχείριση των υδάτινων πόρων και η βελτίωση των αρδευτικών υποδομών από τις οποίες μόνο το 20% λειτουργεί αξιόπιστα. Επίσης, θα πρέπει να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα των ανεκμετάλλευστων γαιών, οι οποίες ανήκουν σε ιδιοκτήτες που έχουν μεταναστεύσει, είτε σε άτομα που δεν γνωρίζουν πώς να τις αξιοποιήσουν. Τέλος, υπογράμμισε την ανάγκη περαιτέρω εκπαίδευσης των αγροτών, καθώς και την ανάγκη περαιτέρω αξιοποίησης των ειδικών επιστημόνων και των νέων τεχνολογιών, ιδίως σήμερα σε μια εποχή όπου η αγροτική παραγωγή τείνει να βασίζεται όλο και περισσότερο στην ψηφιοποίηση και στην τεχνολογία.

Ο κ. Igor Jurishikj, εκπρόσωπος του Αγροτικού Εμπορικού Επιμελητηρίου της Σλοβενίας περιέγραψε την εμπειρία της χώρας του κατά την διάρκεια της προ-ενταξιακής προετοιμασίας της, ειδικότερα ως προς τον τομέα της γεωργίας, επισημαίνοντας ότι απαιτήθηκαν μεγάλες προσπάθειες και πολλές αλλαγές ώστε να προσεγγίσουν το κοινοτικό κεκτημένο.

Η κα Zaklina Jurisic, από το Εμπορικό Επιμελητήριο της Κροατίας, υπερθεματίζοντας στα όσα ανέφερε ο εκπρόσωπος του Σλοβενικού Επιμελητηρίου, επεσήμανε ότι τα κράτη-μέλη της ΕΕ δεν έχουν πλήρη αυτονομία στις παρεμβάσεις της αγοράς και στα όσα αφορούν στις εμπορικές συμφωνίες και τα τελωνειακά θέματα τα οποία εφαρμόζονται από κοινού για όλα τα κράτη-μέλη. Υπογράμμισε ότι η προσαρμογή στα πρότυπα της ΕΕ για την προστασία και τη διατήρηση του περιβάλλοντος είναι αρκετά δαπανηρή και ότι με την πλήρη ένταξη στην ΕΕ και την απαλοιφή των προστατευτικών μέτρων και των δασμών τα νέα κράτη εκτίθενται σε σκληρό ανταγωνισμό για τον οποίο θα πρέπει να είναι επαρκώς προετοιμασμένα.

1.5 Βιομηχανικός Τομέας

-Δείκτες τιμών βιομηχανικών παραγωγών στην εγχώρια αγορά Μάρτιος 2019

Σύμφωνα με στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, τον Μάρτιο του 2019, οι τιμές των διάφορων τομέων της Βιομηχανικής παραγωγής στην εγχώρια αγορά αυξήθηκαν κατά 0,2% σε μηνιαίο επίπεδο και κατά 1,5% σε ετήσια βάση. Τον Μάρτιο του 2019, σε σύγκριση με το Φεβρουάριο του 2019, οι τιμές της Βιομηχανικής παραγωγής στην εγχώρια αγορά αυξήθηκαν στους τομείς: «Ενδιάμεσα προϊόντα, εκτός από την ενέργεια» κατά 0,8%, «Κεφαλαιουχικά αγαθά» κατά 0,6% και «Μη διαρκή καταναλωτικά αγαθά» κατά 0,1%. Τον Μάρτιο του 2019, σε σύγκριση με το Μάρτιο του 2018, οι τιμές της Βιομηχανικής Παραγωγής στην εγχώρια αγορά αυξήθηκαν στις κατηγορίες: «Μη διαρκή καταναλωτικά αγαθά» κατά 2,4%, «Κεφαλαιουχικά αγαθά» 1,4%, «Ενδιάμεσα προϊόντα εκτός ενέργειας» κατά 0,8%, «Διαρκή καταναλωτικά αγαθά» κατά 0,4% και «Ενέργεια» κατά 0,2%.

-Δείκτες του αριθμού των εργαζομένων στη βιομηχανία, Μάρτιος 2019

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, ο δείκτης του αριθμού των εργαζομένων στη Βιομηχανία τον Μάρτιο του 2019, σε σύγκριση με τον Μάρτιο του 2018, ήταν 99,2. Ο αριθμός των απασχολούμενων στη Βιομηχανία στον τομέα «Μεταποίηση» το Μάρτιο του 2019, σε σύγκριση με το Μάρτιο του 2018, μειώθηκε κατά 0,9%, και στον τομέα «Ηλεκτρική ενέργεια, φυσικό αέριο, ατμός και κλιματισμός» παρουσίασε μείωση κατά 0,4%, ενώ στο τομέα «Εξόρυξη και λατομεία» αυξήθηκε κατά 0,4%. Ο αριθμός των απασχολούμενων στη Βιομηχανία, στις κύριες βιομηχανικές κατηγορίες, το Μάρτιο του 2019, σε σύγκριση με

τον Μάρτιο του 2018, ήταν υψηλότερος στα «Ενδιάμεσα προϊόντα, εκτός από την ενέργεια» κατά 0,2% και τα «Κεφαλαιουχικά αγαθά» κατά 9,3%, αλλά χαμηλότερα στην «Ενέργεια» κατά 0,8%, στα «Διαρκή καταναλωτικά αγαθά» κατά 4,6% και τα «Μη διαρκή καταναλωτικά αγαθά» κατά 4,7%. Ο δείκτης του αριθμού των εργαζομένων στη Βιομηχανία κατά την περίοδο Ιανουαρίου - Μαρτίου 2019, σε σύγκριση με τον Ιανουάριο - Μάρτιο του 2018, ήταν 100,4.

-Δείκτης όγκου βιομηχανικής παραγωγής Μάρτιος 2019

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, ο δείκτης όγκου βιομηχανικής παραγωγής τον Μάρτιο του 2019, σε σύγκριση με τον Μάρτιο του 2018, ήταν 107,5. Η βιομηχανική παραγωγή στο τομέα «Εξόρυξη και ορυχεία» το Μάρτιο του 2019, σε σύγκριση με το Μάρτιο του 2018, αυξήθηκε κατά 10,8%, στην κατηγορία «Μεταποίηση» αυξήθηκε κατά 8,8%, ενώ στην κατηγορία «Ηλεκτρική ενέργεια, φυσικό αέριο, ατμός και κλιματισμός» μειώθηκε 4,6%. Η αύξηση του τομέα της «Μεταποίησης» οφείλεται κυρίως στην αύξηση της παραγωγής στα τμήματα, «Παραγωγή ποτών», «Κατασκευή κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων», «Παραγωγή βασικών φαρμακευτικών προϊόντων και φαρμακευτικών παρασκευασμάτων» και «Κατασκευή προϊόντων καουτσούκ και πλαστικών», «Κατασκευή άλλων μη μεταλλικών ορυκτών προϊόντων», «Κατασκευή βασικών μετάλλων», «Κατασκευή ηλεκτρικού εξοπλισμού», «Κατασκευή μηχανημάτων και εξοπλισμού μη αλλού καταμεμημένων» και «Κατασκευή μηχανοκίνητων οχημάτων, ρυμουλκούμενων και ημιρυμουλκούμενων». Η βιομηχανική παραγωγή των κύριων Βιομηχανικών Κατηγοριών τον Μάρτιο του 2019, σε σύγκριση με το Μάρτιο του 2018, ήταν υψηλότερη στα «Ενδιάμεσα προϊόντα, εκτός από την ενέργεια» κατά 13,3% και τα «Κεφαλαιουχικά αγαθά» κατά 20,2%, αλλά χαμηλότερα στην «Ενέργεια» κατά 0,8%, στα «Διαρκή καταναλωτικά αγαθά» κατά 11,1% - «Μη διαρκή καταναλωτικά αγαθά» κατά 1,2%. Ο δείκτης βιομηχανικής παραγωγής κατά την περίοδο Ιανουαρίου - Μαρτίου 2019, σε σύγκριση με τον Ιανουάριο - Μάρτιο του 2018, ήταν 108,8.

1.6 Τομέας Μεταφορών & Επικοινωνιών

-Αεροδρόμιο Αχρίδας: Το τρίτο ταχύτερα αναπτυσσόμενο αεροδρόμιο στη Ευρώπη

Ο αερολιμένας «Απόστολος Παύλος» στην Αχρίδα βρίσκεται στα τρία κορυφαία αεροδρόμια της Ευρώπης ως προς τον ρυθμό ανάπτυξης που πέτυχε το πρώτο τρίμηνο του 2019 στην ομάδα αερολιμένων με λιγότερα από πέντε εκατομμύρια επιβάτες ετησίως. Σύμφωνα με το Διεθνές Συμβούλιο Αεροδρομίων (ACI), η επιβατική κίνηση το πρώτο τρίμηνο αυξήθηκε κατά 63,9%, ενώ η επιβατική κίνηση το Μάρτιο τ.ε. αυξήθηκε κατά 96,9% σε σύγκριση με τον Μάρτιο του 2018. Καλύτερες επιδόσεις από το αεροδρόμιο στην Αχρίδα είχαν μόνο τα αεροδρόμια στο Taranto της Ιταλίας και στο Kutaisi της Γεωργίας. Σύμφωνα με τον κ. Alper Ersoy, Διευθύνοντα Σύμβουλο της τουρκικών συμφερόντων εταιρείας διαχείρισης των δυο αεροδρομίων τη χώρας «TAV», η σημαντική αύξηση των επιβατών, κατά 64%, οφείλεται, κατά κύριο λόγο, στους τρεις νέους προορισμούς που εισήχθησαν τους τελευταίους έξι μήνες ήτοι: Βιέννη (Νοέμβριο 2018), Μάλμο και Μιλάνο (Μάρτιο 2019). Ο κ. Ersoy εκτιμά ότι θα διατηρηθεί ο υψηλός ρυθμός ανάπτυξης στο αεροδρόμιο της Αχρίδας, με τους πρόσθετους τέσσερις προορισμούς που προβλέπονται να εγκαινιαστούν αυτό το καλοκαίρι ήτοι: Memmingen, Dortmund, Στουτγάρδη και Ντίσελντορφ. Συνολικά το 2018, η «TAV», στα δυο αεροδρόμια της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας, εξυπηρέτησε 2,3 εκατομμύρια επιβάτες, σημειώνοντας αύξηση 16% σε σχέση με το 2017, ενώ οι πτήσεις που πραγματοποιήθηκαν ήταν συνολικά 19.750, παρουσιάζοντας ετήσια αύξηση 9%.

-Στατιστικά στοιχεία για μεταφορά επιβατών με ταξί 2018

Σύμφωνα με στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, η έρευνα για τη μεταφορά επιβατών με ταξί κάλυψε 2.342 επιβατικά οχήματα από 214 μονάδες αναφοράς. Το 2018, με 2.342 επιβατικά οχήματα, μεταφέρθηκαν συνολικά 37.779.000 επιβάτες, εκ των οποίων 31.373.000 πραγματοποίησαν αστικές μεταφορές και 6.406.000 επιβάτες υπεραστικές μεταφορές. Με τον ίδιο αριθμό οχημάτων, ταξίδεψαν συνολικά 76.430.000 χιλιόμετρα, εκ των οποίων 65.374.000 σε αστικές μεταφορές και 11.056.000 χιλιόμετρα σε υπεραστικές μεταφορές.

Ικανοποιημένος δηλώνει ο Υπουργός κ Sugareski από τις κεφαλαιουχικές επενδύσεις στον τομέα των μεταφορών

Ο Υπουργός Μεταφορών κ. Goran Sugareski δήλωσε εξαιρετικά ικανοποιημένος από την εκτέλεση κεφαλαιουχικών επενδύσεων στον τομέα των μεταφορών και επικοινωνιών, βάσει των στατιστικών στοιχείων

του β' τριμήνου 2019. Σύμφωνα με δηλώσεις του κ. Sugareski το ποσοστό αεριοδότησης, ήταν πολύ μικρό το πρώτο τρίμηνο, επειδή δεν πραγματοποιήθηκαν κατασκευαστικές δραστηριότητες τον Ιανουάριο και τον Φεβρουάριο τ.ε.. Ωστόσο, σήμερα, το ποσοστό εκτέλεσης των πρώτων τεσσάρων μηνών ανέρχεται στο 26,7% και ο αριθμός αναμένεται να ανέβει περαιτέρω, πάνω από 40% μέχρι το τέλος Ιουνίου και έως 100% μέχρι τον Οκτώβριο τ.ε.. Εξήγησε ότι η κατανομή του προϋπολογισμού για επενδύσεις κεφαλαίου δεν περιελάμβανε την εθνική εταιρεία οδοποιίας, οι επενδύσεις της οποίας φέτος υπερέβαιναν τις αντίστοιχες του προηγούμενου έτους κατά 120%. Πέρυσι ήταν 1,7 δισ. δηνάρια και σήμερα είναι σχεδόν 4 δισ. δηνάρια. Όσον αφορά στο σιδηρόδρομο προς τη Βουλγαρία, ο κ. Sugareski δήλωσε ότι το πρώτο τμήμα από το Κουμανοβο στο Βελζακονσε αναμένεται να ολοκληρωθεί στα τέλη του 2019. Ως προς το δεύτερο τμήμα, για το οποίο έχει εξασφαλιστεί επιχορήγηση ύψους περίπου 70 εκατ. ευρώ, η αξιολόγηση των υποψηφίων που θα αναλάβουν το έργο έχει προχωρήσει και να αναμένεται σύντομα η κατασκευή.

1.7 Τομέας Εμπορίου (Εσωτερικό & Εξωτερικό)

-Επιχειρηματικές τάσεις στο λιανικό εμπόριο (α' τρίμηνο 2019)

Οι διευθυντές των επιχειρηματικών οντοτήτων έκριναν ότι ο δείκτης εμπιστοσύνης στο λιανικό εμπόριο κατά το α' τρίμηνο 2019 είναι 0,3 ποσοστιαίες μονάδες υψηλότερος σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο και 0,9 της εκατοστιαίας μονάδας υψηλότερος σε σύγκριση με το α' τρίμηνο 2018. Η οικονομική κατάσταση είναι πιο ευνοϊκή κατά το α' τρίμηνο 2019 σε σύγκριση με το προηγούμενο τρίμηνο, καθώς και σε σύγκριση με το ίδιο τρίμηνο του 2018. Αναμένεται να είναι λιγότερο ευνοϊκή στα επόμενα δύο τρίμηνα. Η ποσότητα των αποθεμάτων μειώθηκε σε σύγκριση με το προηγούμενο τρίμηνο. Η οικονομική κατάσταση κατά το α' τρίμηνο 2019 είναι λιγότερο ευνοϊκή σε σχέση με το δ' τρίμηνο 2018, καθώς και οι προσδοκίες για τις παραγγελίες για την επόμενη περίοδο. Ο αριθμός των εργαζομένων αναμένεται να μειωθεί. Οι τιμές πώλησης το α' τρίμηνο 2019 αυξήθηκαν σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο, ενώ αναμένεται να μειωθούν τους επόμενους τρεις μήνες. Οι παράγοντες που είχαν τη μεγαλύτερη επίδραση στον περιορισμό της επιχειρηματικής κατάστασης των επιχειρηματικών οντοτήτων κατά το α' τρίμηνο 2019 ήταν: χαμηλή ζήτηση με ποσοστό 21,1%, έλλειψη αρμόδιου προσωπικού κατά 20,0%, αύξηση του ανταγωνισμού στην αγορά κατά 17,3% και αύξηση των δαπανών για εργασία με 15,3%.

-Δείκτης Τιμών Καταναλωτή -κατά COICOP- και δείκτης Λιανικών τιμών, Απρίλιος 2019

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας, ο Δείκτης Τιμών Καταναλωτή τον Απρίλιο του 2019, σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα, ήταν 100,8, ενώ ο Δείκτης Τιμών Λιανικής ήταν 101,2. Ο δείκτης τιμών καταναλωτή τον Απρίλιο του 2019, σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα, αυξήθηκε στα φρέσκα ή διατηρημένα με απλή ψύξη φρούτα 5,1%, στα λαχανικά νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη, εκτός από πατάτες και άλλους κονδύλους κατά 2,3%, στα προϊόντα ζάχαρη, μαρμελάδα, μέλι, σοκολάτα και είδη ζαχαροπλαστικής κατά 0,8%, στο ψωμί τα δημητριακά, και άλλα προϊόντα αρτοποιίας κατά 0,5%, στα αλκοολούχα ποτά κατά 0,3% και έλαια και λίπη κατά 0,2%.

Τον Απρίλιο του 2019 σημειώθηκε επίσης αύξηση της αεροπορικής μεταφοράς επιβατών κατά 23,5%, των υγρών καυσίμων και των λιπαντικών για τον εξοπλισμό μεταφοράς προσώπων κατά 5,1%, του φυσικού αερίου για τα νοικοκυριά κατά 2,6%, του φωτογραφικού και κινηματογραφικού εξοπλισμού και των οπτικών οργάνων κατά 2,1%, των υγρών καυσίμων για οικιακή χρήση κατά 1,5%, των υποδημάτων, πακέτων διακοπών κατά 1,7%, των μικρών ηλεκτρικών οικιακών συσκευών, προϊόντων καθαρισμού και συντήρησης κατά 0,8%, των αυτοκινήτων κατά 0,6%, των μεγάλων οικιακών συσκευών, γυαλικών, επιτραπέζιων σκευών και οικιακών σκευών κατά 0,4% των εξαρτημάτων και εξαρτημάτων για εξοπλισμό προσωπικής μεταφοράς κατά 0,3% και των κλωστοϋφαντουργικών ειδών οικιακής χρήσης κατά 0,2%.

Μείωση του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή τον Απρίλιο του 2019, σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα, καταγράφηκε σε τρόφιμα μη αλλού καταχωρημένα κατά 0,9%, στους ξηρούς καρπούς και ξηρά φρούτα κατά 0,5%, καθώς και σε άλλα παρασκευάσματα κρέατος, ψάρια και θαλασσινά κατά 0,4% 0,2%.

Τον Απρίλιο τ.ε. σημειώθηκε επίσης μείωση κατά 1,0% ο δείκτης τιμών των βιβλίων, του εξοπλισμού για λήψη, εγγραφή και αναπαραγωγή ήχου και εικόνας, του εξοπλισμού για αθλητισμό, κάμπινγκ και υπαίθρια αναψυχή κατά 0,8%, των χαλιών και άλλων επενδύσεων δαπέδου κατά 0,6% %, του εξοπλισμού επεξεργασίας πληροφοριών κατά 0,5%, της συντήρησης και επισκευής προσωπικού εξοπλισμού μεταφοράς, των άλλων

συσκευών, ειδών και προϊόντων προσωπικής φροντίδας κατά 0,4%, των άλλων ιατρικών προϊόντων κατά 0,3%, των προϊόντων κήπους φυτών και ανθέων και άλλων προσωπικών ειδών κατά 0,2%.

-Εξωτερικό εμπόριο, Ιανουάριος-Μάρτιος 2019

Σύμφωνα με τα προκαταρκτικά στοιχεία της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας, η συνολική αξία των εξαγόμενων προϊόντων από τη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας για την περίοδο Ιανουαρίου-Μαρτίου 2019 ανήλθε σε 94.088.633 χιλιάδες δηνάρια (ήτοι 1.529.188 χιλ. ευρώ), μια αύξηση 16,7% σε σύγκριση με την ίδια περίοδο του προηγούμενου έτους. Η αξία των εισαγόμενων αγαθών κατά την ίδια περίοδο ήταν 122.337.629 χιλ. δηνάρια (ήτοι 1.988.415 χιλ. ευρώ) ή 11,4% περισσότερο από την αντίστοιχη περσινή περίοδο. Το εμπορικό έλλειμμα την περίοδο Ιανουαρίου-Μαρτίου 2019 ήταν 28.248.995 χιλιάδες δηνάρια (459.228 χιλ. ευρώ) και η κάλυψη των εισαγωγών από τις εξαγωγές την περίοδο Ιανουαρίου-Μαρτίου 2019 ήταν 76,9%.

Ως προς την ανάλυση του εξωτερικού εμπορίου ανά προϊόν φαίνεται ότι στις εξαγωγές τα πιο σημαντικά προϊόντα είναι καταλύτες με ενεργό ουσία πολύτιμα μέταλλα ή μεταλλικές ενώσεις, σύνολα καλωδίωσης ανάφλεξης και άλλες συρμάτινες διατάξεις των τύπων που χρησιμοποιούνται σε οχήματα, αεροσκάφη ή πλοία και μηχανοκίνητα οχήματα για τη μεταφορά 10 ή περισσότερων ατόμων, συμπεριλαμβανομένου του οδηγού, με ανάφλεξη με συμπίεση κινητήρα εσωτερικής καύσης (ντήζελ ή ημι-ντήζελ). Στις εισαγωγές, τα σημαντικότερα προϊόντα είναι τα κράματα πλατίνας και λευκόχρυσου, ακατέργαστα ή σε μορφή σκόνης, έλαια πετρελαίου και έλαια που λαμβάνονται από ασφαλτούχα ορυκτά (άλλα από τα ακατέργαστα), άλλα μέταλλα της ομάδας πλατίνα και κράματα αυτών, σε ακατέργαστη μορφή ή σε μορφή σκόνης και κεραμικά είδη για εργαστηριακές, χημικές ή άλλες τεχνικές χρήσεις.

Κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Μαρτίου 2019, οι σημαντικότεροι εμπορικοί εταίροι της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας είναι η Γερμανία (28%), η Μεγάλη Βρετανία (7%), η Ελλάδα (6%), η Σερβία (6%) και η Ιταλία (5%).

1.8 Τομέας Υγείας & Περιβάλλοντος

-«Gerresheimer»: Επένδυση της γερμανικής εταιρείας συσκευασίας φαρμάκων στα Σκόπια

Η Gerresheimer AG πρόκειται να κατασκευάσει νέο εργοστάσιο στα Σκόπια -στην Τεχνολογική & Βιομηχανική Αναπτυξιακή Ζώνη- και να επεκτείνει το ευρωπαϊκό δίκτυο παραγωγής της στη ΝΑ Ευρώπη. Η μονάδα θα παράγει σύριγγες και πλαστικά ιατρικά συστήματα, τόσο για τη φαρμακοβιομηχανία, όσο και για τον τομέα της ιατρικής τεχνολογίας. Σύμφωνα με τον κ. Dietmar Siemssen, Διευθύνοντα Σύμβουλο της εταιρείας, η Βόρεια Μακεδονία αποτελεί ιδανική θέση για την επέκταση της παραγωγής, προσφέρει καλές υποδομές, δομές κόστους, εκπαιδευμένο προσωπικό και εξαιρετική υποστήριξη από τις Αρχές. Η κατασκευή της εργοστασιακής μονάδας θα ξεκινήσει το α' εξάμηνο 2019 και η ολοκλήρωση της έχει προγραμματιστεί για το α' εξάμηνο 2020. Αναμένεται ότι η έναρξη της παραγωγής θα πραγματοποιηθεί κατά το β' εξάμηνο 2020 και θα δημιουργήσει 400 θέσεις εργασίας μεσοπρόθεσμα. Η Gerresheimer AG αποτελεί κορυφαίο παγκόσμιο συνεργάτη φαρμακευτικών και υγειονομικών βιομηχανιών. Είναι παγκόσμιος οργανισμός με περίπου 10.000 υπαλλήλους και εργοστάσια στην Ευρώπη, τη Βόρεια και Νότια Αμερική και την Ασία, με τζίρους ύψους περίπου 1,4 δισ. ευρώ. Το ολοκληρωμένο χαρτοφυλάκιο προϊόντων της περιλαμβάνει φαρμακευτικά προϊόντα συσκευασίας, καθώς και ασφαλή συστήματα χορήγησης φαρμάκων, όπως στυλό ινσουλίνης, συσκευές εισπνοής, μικροϋπολογιστές, προγεμισμένες σύριγγες, φιαλίδια, αμπούλες, μπουκάλια και δοχεία υγρών και στερεών φαρμακευτικών προϊόντων με συστήματα κλεισίματος και ασφάλειας, προϊόντα συσκευασίας κ.α.

1.9 Τομέας Τουρισμού

-Εντατική προετοιμασία της τουριστικής εκστρατείας της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας και του νέου τουριστικού λογοτύπου με τη χρήση του νέου συνταγματικού ονόματος

Σύμφωνα με τα τοπικά μέσα ενημέρωσης, μέχρι τα τέλη του τρέχοντος έτους θα έχει ολοκληρωθεί η επεξεργασία του νέου τουριστικού λογοτύπου της χώρας, το οποίο θα χρησιμοποιείται στις νέες διαφημιστικές εκστρατείες που ήδη προετοιμάζονται εντατικά, με εφαρμογή του νέου συνταγματικού ονόματος. Σύμφωνα με τον Διευθυντή της Υπηρεσίας για την στήριξη και προώθηση του τουρισμού κ. Λιούπτσο Γιάνεφσκι, τα παλαιά φυλλάδια, τα οποία χρησιμοποιούνταν για την παρουσίαση της χώρας στις τουριστικές εκθέσεις, θα διατίθενται πλέον, μέχρι εξαντλήσεως τους, μόνο στο εσωτερικό. Από το δεύτερο εξάμηνο, ουσιαστικά από την τουριστική έκθεση στο Λονδίνο, σχεδιάζεται να ξεκινήσει σιωπηλή αλλαγή μέχρι να ολοκληρωθεί η διαδικασία

αντικατάστασης του υλικού, η οποία απαιτεί χρόνο και αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί εντός του έτους. Προετοιμάζονται νέα φυλλάδια, νέο διαφημιστικό υλικό και νέα διαφημιστικά σποτ. Οι ξενοδόχοι αναφέρουν ότι η αλλαγή της επωνυμίας συνεπάγεται και επιπλέον κόστος. Ωστόσο, εκτιμούν ότι θα αποτελέσει παράλληλα μια ευκαιρία ανανέωσης η οποία θα έχει επιπρόσθετα οφέλη. Μέχρι στιγμής η εκστρατεία για την Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας, ως τουριστικό προορισμό, διεξάγεται σε 13 χώρες.

1.10 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος

-Η ΕΕ συστήνει την ίδρυση ενός ενιαίου δημόσιου φορέα για την ενημέρωση και την υποστήριξη των επιχειρήσεων στη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας

Κατόπιν παρουσίαση ειδικής μελέτης της ΕΕ προκύπτει η ανάγκη ύπαρξης ενός ενιαίου φορέα για την αποτελεσματική ενημέρωση των επιχειρήσεων, ως προς τον τύπο ενίσχυσης που μπορούν να λαμβάνουν από κυβερνητικούς οργανισμούς. Υπάρχουν πολλά ιδρύματα που προσφέρουν σταθερή υποστήριξη και προγράμματα στην Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας. Σύμφωνα με τον Διευθυντή του Ταμείου Ανάπτυξης Καινοτομίας και Τεχνολογίας θα καθοριστούν οι απαιτήσεις και οι διαδικασίες για την καλύτερη αξιοποίηση των κεφαλαίων και για τον καθορισμό του τύπου της χρηματοδότησης που έχει ανάγκη η κάθε επιχείρηση. Η ΕΕ συνιστά την ενσωμάτωση του «Οργανισμού για την υποστήριξη της επιχειρηματικότητας» στο «Ταμείο για την Καινοτομία και την Τεχνολογική Ανάπτυξη», επειδή η τεχνική υποστήριξη που προσφέρει ο Οργανισμός αναπτύσσεται επί του παρόντος εντός του Ταμείου και, σύμφωνα με τον κ. Despotovski, δεν υπάρχει κανένας δικαιολογημένος λόγος για την πρόσληψη άλλων απόμων στο Ταμείο, όταν μια τέτοια υπηρεσία έχει ήδη συσταθεί στο πλαίσιο του Οργανισμού. Το Ταμείο αναμένει ότι ο προϋπολογισμός του για αυτό το έτος ύψους 12,5 εκατ. ευρώ θα εξαντληθεί πλήρως.

-Δηλώσεις για τις αυξήσεις σε μισθούς και συντάξεις από το Κυβερνών κόμμα

Το Κυβερνών κόμμα 'SDSM' ανακοίνωσε πρόσφατα ότι, ο μέσος μισθός έχει ανέλθει σε 12.507 δηνάρια (€203) και ότι ελήφθησαν μέτρα για περαιτέρω αύξηση στα 13.000 δηνάρια (€211). Ειδικότερα, αναφέρθηκε ότι τα επιδόματα κοινωνικής πρόνοιας αυξήθηκαν περισσότερο από 300% και οι μισθοί στους τομείς της υγείας, της εκπαίδευσης, των νηπιαγωγείων, του πολιτισμού, της άμυνας, της αστυνομίας και του δημόσιου τομέα αυξήθηκαν κατά 5-10%. Αύξηση έχει σημειωθεί, επίσης, και στις συντάξεις. Η μέση σύνταξη αυξήθηκε κατά 826 δηνάρια (€13,4), από 13.754 δηνάρια (€223,6) στο τέλος του 2016 σε 14.580 δηνάρια (€237) τον Μάρτιο του 2019.

-Μικτός μισθός στη Βόρεια Μακεδονία (Φεβρουάριος 2019)

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, ο δείκτης του μέσου μηνιαίου ακαθάριστου μισθού που καταβλήθηκε ανά εργαζόμενο το Φεβρουάριο 2019, σε σύγκριση με τον Φεβρουάριο 2018, ήταν 105,6. Η αύξηση αυτή οφείλεται στην αύξηση του μέσου μηνιαίου μικτού μισθού που καταβάλλεται ανά εργαζόμενο στους τομείς: Υγεία και κοινωνική μέριμνα (13,4%), Μεταφορά και αποθήκευση (11,3%) και των Κατασκευών (9,8%). Μείωση στις μέσες μηνιαίες ακαθάριστες αποδοχές που καταβάλλονται ανά εργαζόμενο σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα σημειώθηκε στους τομείς: Ορυχεία και λατομεία (10,6%), Ηλεκτρικό ρεύμα, φυσικό αέριο, ατμός και κλιματισμός (9,9%) και Μεταφορά και αποθήκευση (6,4%). Ο μέσος μηνιαίος ακαθάριστος μισθός που καταβλήθηκε ανά εργαζόμενο τον Φεβρουάριο του 2019 ήταν **35.901 δηνάρια (περίπου € 582)**

2. Οικονομικές ειδήσεις

-Τριμηνιαία έκθεση και μακροοικονομικές προβλέψεις της Κεντρικής Τράπεζας της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας για την περίοδο 2019 - 2021

Στις, 10 Μαΐου τ.ε. το Συμβούλιο της Κεντρικής Τράπεζας της Βόρειας Μακεδονίας πραγματοποίησε τακτική συνεδρίαση και συζήτησε και ενέκρινε την τελευταία τριμηνιαία έκθεση και τις μακροοικονομικές προβλέψεις για την περίοδο 2019-2021. Σύμφωνα με την Κεντρική Τράπεζα το α' τρίμηνο τ.ε. η **νομισματική χαλάρωση** συνεχίστηκε με τη **μείωση του επιτοκίου από 2,5% σε 2,25%**, ως αποτέλεσμα της έλλειψης πιέσεων του

εξωτερικού τομέα στην αγορά συναλλάγματος και των σταθερών προσδοκιών των εγχώριων παραγόντων, όπως περαιτέρω συνολική αύξηση των καταθέσεων και **χαμηλό και σταθερό ποσοστό πληθωρισμού**. Περιθώρια νομισματικής χαλάρωσης υπήρξαν επίσης με την ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) για τη διατήρηση της πολιτικής των επιτοκίων στο σημερινό επίπεδο για μεγαλύτερη περίοδο από ό, τι αναμενόταν, καθώς και για την περαιτέρω νομισματική χαλάρωση στη ζώνη του ευρώ μέσω άλλων νομισματικών μέσων. Όσον αφορά στις τελευταίες μακροοικονομικές προβλέψεις, η έκθεση δεν δείχνει σημαντικές αλλαγές στο μακροοικονομικό τοπίο, σε σύγκριση με τις προβλέψεις του Οκτωβρίου. Συγκεκριμένα, αυτές οι προβλέψεις δείχνουν περαιτέρω επιτάχυνση της ανάπτυξης της εγχώριας οικονομίας κατά την προσεχή περίοδο. Δεδομένης της κάπως υψηλότερης από την προβλεπόμενη ανάπτυξη για το 2018, καθώς και του ευνοϊκότερου εγχώριου περιβάλλοντος, εν μέσω λιγότερο ευνοϊκού εξωτερικού περιβάλλοντος και αυξημένων κινδύνων από το εξωτερικό περιβάλλον, οι τελευταίες προβλέψεις επιβεβαιώνουν τις εκτιμήσεις του Οκτωβρίου για **οικονομική ανάπτυξη 3,5% φέτος, 3,8% για το 2020 και 4% το 2021**. Η εγχώρια ζήτηση αναμένεται να είναι ευνοϊκή για τις πηγές ανάπτυξης, εν μέσω περαιτέρω **αύξησης της ιδιωτικής κατανάλωσης και ανάκαμψης των επενδύσεων**, με θετική συμβολή αναμένοντας την **ενίσχυση της δραστηριότητας του τομέα των εξαγωγών**. Όσον αφορά στη μελλοντική πορεία των τιμών στην εγχώρια οικονομία, οι τελευταίες προβλέψεις δείχνουν τη διατήρηση περιβάλλοντος σταθερών τιμών και απουσίας σημαντικών πληθωριστικών πιέσεων. Οι χαμηλότερες τρέχουσες επιδόσεις και οι προσδοκίες για ασθενέστερες πιέσεις από τις τιμές των βασικών εμπορευμάτων και τον αποτελεσματικό πληθωρισμό του εξωτερικού κατά την προσεχή περίοδο οδήγησαν σε πτωτική διόρθωση της εγχώριας πρόβλεψης για τον πληθωρισμό για το τρέχον έτος, δηλαδή ο **πληθωρισμός αναθεωρήθηκε στο 1,5%, παρά το αναμενόμενο 2%**. Σύμφωνα με τα τελευταία ευρήματα, ο ρυθμός αύξησης των εγχώριων τιμών για το 2020 και το 2021 αναμένεται να είναι περίπου 2%, όπως είχε προβλεφθεί προηγουμένως. Η έκθεση τονίζει ότι οι πρόσφατες αξιολογήσεις του **ισοζυγίου πληρωμών** δείχνουν ευνοϊκή εξωτερική θέση και έλλειψη ανισοροπιών στην οικονομία. Το **έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών** κατά την περίοδο 2019-2021 αναμένεται να είναι μέτριο από **περίπου 1,3% του ΑΕΠ**, κατά μέσο όρο. Οι δείκτες για την επάρκεια των συναλλαγματικών διαθεσίμων δείχνουν ότι θα παραμείνουν στην ασφαλή ζώνη κατά τον ορίζοντα πρόβλεψης. Η δανειοδοτική δραστηριότητα του τραπεζικού τομέα εξακολουθεί να θεωρείται σημαντικός παράγοντας στήριξης της οικονομικής ανάπτυξης, οπότε αναμένεται ότι **η πιστωτική επέκταση φέτος και τα επόμενα δύο έτη θα είναι 8%**. Οι εκτιμήσεις της πιστωτικής επέκτασης βασίζονται σε παραδοχές για σταθερές προσδοκίες, αυξημένη καταθετική βάση και ευνοϊκή θέση κεφαλαίου και ρευστότητας τραπεζών. Οι συνολικές καταθέσεις στο χρηματοπιστωτικό σύστημα φέτος και τα επόμενα δύο χρόνια αναμένεται να αυξηθούν κατά 8,4%, κατά μέσο όρο. Όσον αφορά στους κινδύνους οι οποίοι λαμβάνονται υπόψη στη σύνθεση του μακροοικονομικού σεναρίου, οι δυσμενείς κίνδυνοι στο εξωτερικό περιβάλλον αξιολογούνται ως πιο έντονοι σε σύγκριση με τον προηγούμενο κύκλο προβλέψεων. Αποδίδονται κυρίως στην παρούσα αβεβαιότητα που τροφοδοτείται από τις παγκόσμιες εμπορικές εντάσεις, τη μεταβλητότητα των χρηματοπιστωτικών συνθηκών και των τιμών των βασικών αγαθών, την αβέβαιη έκβαση του Brexit και τους γεωπολιτικούς κινδύνους. Από την άλλη πλευρά, το εγχώριο περιβάλλον εκτιμάται ως σταθερό, με την προοπτική της ευρωατλαντικής ολοκλήρωσης να δημιουργεί θετικές προϋποθέσεις, οι οποίες δεν ενσωματώνεται άμεσα στις προβλέψεις. Σε γενικές γραμμές, οι τελευταίες μακροοικονομικές προβλέψεις που παρουσιάζονται στην έκθεση δείχνουν ασφαλή και υγιή θεμελιώδη στοιχεία της εγχώριας οικονομίας, με δυνατότητες σταθερής ανάπτυξης που υποστηρίζονται από τη δανειοδοτική δραστηριότητα των τραπεζών, εν μέσω της απουσίας πληθωριστικών πιέσεων και ευνοϊκής εξωτερικής θέσης. Αυτό το μακροοικονομικό σενάριο προϋποθέτει σταθερό και προβλέψιμο εγχώριο περιβάλλον, περαιτέρω εισροές ξένων επενδύσεων, βελτιωμένο κύκλο δημόσιων υποδομών και σχετικά ευνοϊκό εξωτερικό περιβάλλον, ελαφρώς πιο ευνοϊκό, σε σύγκριση με τις προβλέψεις του Οκτωβρίου. Οποιαδήποτε αποτυχία υλοποίησης των ενσωματωμένων παραδοχών ή κινδύνων ενδέχεται να προκαλέσει αποκλίσεις από την πρόβλεψη των βασικών δεικτών. Σε κάθε περίπτωση και όπως επισημάνθηκε και στη συνεδρίαση του Συμβουλίου, η Κεντρική Τράπεζα, κατά την προσεχή περίοδο, θα παρακολουθεί εκ του σύνεγγυς τις τάσεις και τις αλλαγές στο εγχώριο και εξωτερικό περιβάλλον, με στόχο την προσαρμογή της ρύθμισης της νομισματικής πολιτικής.

-EBRD: Εγκρίνει νέα πενταετή στρατηγική για τη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (EBRD) ενέκρινε νέο πλαίσιο Στρατηγικής Συνεργασίας με τη Βόρεια Μακεδονία για τα επόμενα πέντε χρόνια έως το 2024 (Country Strategy). Όπως αναφέρεται στο έγγραφο, οι προοπτικές για την επιτάχυνση της ένταξης στους

ευρωπαϊκών θεσμών, ιδίως η προσέγγιση της ΕΕ, εξακολουθούν να λειτουργούν ως βασικό κίνητρο διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και σταθεροποιητικό παράγοντα. Η EBRD αποδίδει καθοριστική σημασία στο ρυθμό των μελλοντικών μεταρρυθμίσεων. Επιπλέον, θετικά εκτιμάται η βελτίωση των σχέσεων με την Ελλάδα και άλλους γείτονες της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας, δεδομένου ότι συμβάλλει στην αύξηση της εμπιστοσύνης των επενδυτών και σε συνδυασμό με τις μεταρρυθμιστικές προσπάθειες θα μπορούσαν να στηρίξουν την μετάβαση της χώρας σε μια αειφόρο και χωρίς αποκλεισμούς πορεία ανάπτυξης. Οι στρατηγικές προτεραιότητες της EBRD για την επόμενη πενταετία είναι: 1) η στήριξη της ανταγωνιστικότητας με την ενίσχυση της αλυσίδας αξιών, την αναβάθμιση του εργατικού δυναμικού και την ενίσχυση της διακυβέρνησης 2) η ενίσχυση της περιφερειακής ολοκλήρωσης και της ήπιας συνδεσιμότητας, καθώς και η υποστήριξη της προσέγγισης της ΕΕ και 3) η στήριξη της μετάβασης στην πράσινη οικονομία μέσω ενός πιο βιώσιμου ενεργειακού μείγματος και μεγαλύτερης αποδοτικότητας των πόρων. Ιδιαίτερη έμφαση αποδίδεται στην περιφερειακή ολοκλήρωση, η οποία αποτελεί σημαντικό κριτήριο για τις επενδυτικές και πολιτικές δραστηριότητες της Τράπεζας και όπως επισημαίνεται θα διερευνηθούν οι δυνατότητες συνεργειών από τις δραστηριότητες της Τράπεζας στις γειτονικές οικονομίες. Λαμβάνεται υπόψη, επίσης, το γεγονός ότι η αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ της Βόρειας Μακεδονίας το 2018 ήταν 2,7% και προβλέπεται περαιτέρω αύξηση κοντά στο 3% το 2019, λόγω εντονότερης αύξησης των εξαγωγών και ανάκαμψης της κατανάλωσης, τόσο στον ιδιωτικό, όσο και στον δημόσιο τομέα. Σημειώνεται ότι η EBRD είναι σημαντικός επενδυτής στη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας και μέχρι σήμερα έχει επενδύσει σχεδόν 2 δισ. ευρώ σε 150 έργα.

3. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις

-Ελβετική χρηματοδότηση συνολικού ύψους 1,2 εκατ. ελβετικών φράγκων για την περιφερειακή ανάπτυξη της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας

Για την κάθε μια από της οκτώ περιφέρειες της Βόρειας Μακεδονίας πρόκειται να πραγματοποιηθούν δύο έργα, με χρηματοδότηση συνολικού ύψους 1,2 εκατ. ελβετικών φράγκων, με σκοπό την περιφερειακή ανάπτυξη. Τα έργα θα υλοποιηθούν στους τομείς της προστασίας του περιβάλλοντος, της κοινωνικής ένταξης, των επιχειρηματικών υποδομών και του τουρισμού.

-Όφελος για τις εξαγωγές της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας από την επιβολή δασμών στα σερβικά προϊόντα από το Κόσσοβο

Σύμφωνα με το εδώ Υπουργείο Οικονομίας, σε διάστημα πέντε μηνών, από τον Νοέμβριο του περασμένου έτους, όταν το Κόσσοβο επέβαλε 100% εισαγωγικούς δασμούς στα σερβικά προϊόντα, μέχρι το Μάρτιο του 2019, η Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας εξήγαγε στη χώρα αγαθά αξίας 103,3 εκατ. ευρώ. Σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους, πρόκειται για αύξηση 25,7 εκατ. ευρώ, ήτοι 33%.

-Νέα επένδυση της σλοβενικής εταιρείας παραγωγής μπαταριών «TAK MAK» ύψους 25 εκατ. ευρώ

Η Tab Mak της Σλοβενίας πρόκειται να επενδύσει 25 εκατ. ευρώ και να δημιουργήσει 90 θέσεις εργασίας στο Probitip και στη γύρω περιοχή. Η νέα επένδυση ανακοινώθηκε από τον ΠΘ κ. Zoran Zaev και τον Αντιπρόεδρο της Κυβέρνησης αρμόδιο για οικονομικά θέματα κ. Koco Angjushen από τη Σλοβενία, όπου πραγματοποιούν συναντήσεις με εταιρείες της Σλοβενίας κατά τη διάρκεια της διήμερης επίσκεψής τους. Συναντήθηκαν με αρκετούς επιχειρηματίες, μερικοί από τους οποίους είναι ήδη παρόντες στη χώρα. Ο κ. Liponik, Διευθυντής της Tab Mak, ανακοίνωσε την πρόθεση της εταιρείας να επενδύσει στη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας 25 εκατ. ευρώ σε εργοστάσιο μπαταριών στο Probitip. Οι δυο αξιωματούχοι χαρακτήρισαν σημαντική την απόφαση αυτή, διότι επιβεβαιώνει το ευνοϊκό επενδυτικό κλίμα στη χώρα. Η επένδυση αυτή θα δημιουργήσει 70 έως 90 θέσεις εργασίας, σύμφωνα με δηλώσεις του ΠΘ κ. Zaev. Ο Αντιπρόεδρος κ. Angjusev επεσήμανε ότι κατά τη διάρκεια της επίσκεψης στη Σλοβενία πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις με εκπροσώπους 17 σλοβενικών εταιρειών που δραστηριοποιούνται στη Βόρεια Μακεδονία και είχαν την ευκαιρία να παρουσιάσουν τα μελλοντικά σχέδια τους, ενώ δήλωσαν ότι είναι ικανοποιημένοι με το επιχειρηματικό κλίμα και την πολιτική κατάσταση της χώρας. Η Tab Mak ανέφερε ότι αναγνωρίζει τα μέτρα του Σχεδίου Οικονομικής Ανάπτυξης και το νόμο για την οικονομική στήριξη των επενδύσεων ως μια καλή πλατφόρμα για την υλοποίηση των νέων επενδύσεών της. Πρόκειται για μία από τις εταιρείες που επενδύουν εκτός των Ζωνών Τεχνολογικής και Βιομηχανικής Ανάπτυξης, γεγονός που εξήρε ο Αντιπρόεδρος κ. Angjushen

και το παρουσίασε ως απόδειξη ότι η Κυβέρνηση δεν υποστηρίζει μόνο εταιρείες που επενδύουν στις οικονομικές ζώνες.

4. Ευρωπαϊκή προοπτική

-Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρότεινε την έναρξη διαπραγματεύσεων με Βόρεια Μακεδονία και Αλβανία

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρότεινε την έναρξη διαπραγματεύσεων με τη Βόρεια Μακεδονία και την Αλβανία για δεύτερη φορά φέτος. Η Επιτροπή δημοσίευσε, στις 29 Μαΐου 2019, τη δέσμη μέτρων για τη διεύρυνση του 2019, η οποία περιλαμβάνει εκθέσεις με λεπτομερή αξιολόγηση της κατάστασης που επικρατεί σε κάθε υποψήφια και δυνάμει υποψήφια χώρα και καθορίζει κατευθυντήριες γραμμές για τις προτεραιότητες μεταρρύθμισης. Ο Ευρωπαίος Επίτροπος, κ. Johannes Hahn δήλωσε ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συνέστησε στην ΕΕ να ξεκινήσει ενταξιακές διαπραγματεύσεις με τη Βόρεια Μακεδονία και την Αλβανία, αλλά δεν έχει θέσει συγκεκριμένη ημερομηνία έναρξης, κάτι το οποίο θα πρέπει να αποφασιστεί από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τον Ιούνιο τ.ε.. Οποιαδήποτε απόφαση για έναρξη διαπραγματεύσεων προσχώρησης χρειάζεται ομόφωνη υποστήριξη από τις κυβερνήσεις των κρατών μελών ΕΕ.

5. Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος

-Ο Πρόεδρος της EBRD κ. Chakrabarti επισκέπτεται τη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας

Σύμφωνα με σχετικό δελτίο τύπου, ο Πρόεδρος της EBRD Sir Suma Chakrabarti συναντήθηκε με κυβερνητικούς αξιωματούχους και εκπροσώπους των επιχειρήσεων στα Σκόπια, κατά τη διάρκεια περιόδου του στα Δυτικά Βαλκάνια, στο πλαίσιο της προετοιμασίας της Ετήσιας Συνέλευσης της Τράπεζας για το 2019 στο Σεράγεβο, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 8-9 Μαΐου τ.ε.. Ο κ. Chakrabarti συναντήθηκε με τον Πρωθυπουργό κ. Zoran Zaev, τον Αντιπρόεδρο της Κυβέρνησης κ. Kocho Angjushen και τον Υπουργό Οικονομικών κ. Dragan Tsvetanovski, πριν από την επίσκεψη του στο Skopje City Mall, το πρώτο εμπορικό κέντρο της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας, που χρηματοδοτήθηκε από την EBRD. Στις συναντήσεις του, ο επικεφαλής της EBRD επανέλαβε τη δέσμευση της Τράπεζας για υποστήριξη της χώρας και της ευρύτερης περιοχής των Δυτικών Βαλκανίων. Επιβεβαίωσε, επίσης, τη θέση της Τράπεζας ως στρατηγικού εταίρου για τη Βόρεια Μακεδονία και ως κορυφαίου θεσμικού επενδυτή, με συνολικά 1,9 δις €, τα οποία έχουν επενδυθεί μέχρι σήμερα σε 150 έργα, σύμφωνα με το εν λόγω δελτίο τύπου. Η EBRD υποστηρίζει την ανταγωνιστική ανάπτυξη του ιδιωτικού τομέα στη Βόρεια Μακεδονία, την ενίσχυση της ενεργειακής ασφάλειας, τη βιωσιμότητα και την υποστήριξη της συνδεσιμότητας και της περιφερειακής ολοκλήρωσης. Στην περιοχή των Δυτικών Βαλκανίων η EBRD εντείνει τις δραστηριότητές επενδύοντας, πέρυσι, περισσότερα από 1,1 δις € σε 67 έργα. Σε ολόκληρη την περιοχή, η πρόθεση είναι να διατηρηθεί ή να αυξηθεί ελαφρά αυτό το επίπεδο, σύμφωνα με τον κ. Chakrabarti. Είναι η πρώτη επίσκεψη του Προέδρου της EBRD στη Βόρεια Μακεδονία από την υιοθέτηση του νέου ονόματος, μια κίνηση που η Τράπεζα θεωρεί ως ένα θετικό βήμα προς την κατεύθυνση της απελευθέρωσης των επενδύσεων σε ολόκληρη την περιοχή.

-Πρωθυπουργός Zaev συμμετείχε στη συνάντηση της EBRD στο Σεράγεβο

Ο ΠΘ κ. Ζόραν Ζάεφ συμμετείχε στην Ετήσια Συνέλευση του 2019 της Ευρωπαϊκής Τράπεζας για την Ανασυγκρότηση και την Ανάπτυξη (EBRD) και στο Επιχειρηματικό Φόρουμ, που πραγματοποιήθηκε στο Σεράγεβο, στις 7-8 Μαΐου τ.ε.. Σε αυτή συμμετείχαν και άλλοι ηγέτες των χωρών των Δυτικών Βαλκανίων, συμπεριλαμβανομένων των κ.κ. Αλεξάντερ Βούτσιτς, Προέδρου της Σερβίας, Μίλο Τζουκάνοβιτς, Προέδρου του Μαυροβουνίου, Έντι Ράμα, Πρωθυπουργού της Αλβανίας, και Ντένις Ζβίζνιτς, Πρέδρου του Συμβουλίου Υπουργών της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης, καθώς και του Χασίμ Θάτσι, Προέδρου του Κοσόβου. Η περιφερειακή συνεργασία και ολοκλήρωση διαδραματίζει βασικό ρόλο στο ετήσιο συνέδριο και το επιχειρηματικό φόρουμ, με το φετινό θέμα να αφορά στη σύνδεση των οικονομιών για ισχυρότερη ανάπτυξη (Connecting Economies for Stronger Growth). Το επιχειρηματικό φόρουμ παρέχει μια πλατφόρμα για υψηλού επιπέδου συζήτηση σε θέματα που αφορούν στην ενίσχυση των μικρών επιχειρήσεων, στις επιπτώσεις της μετανάστευσης στην αγορά εργασίας, στις ευκαιρίες και τις παγίδες του τουρισμού και στους τρόπους σύνδεσης των τοπικών και

περιφερειακών οικονομιών στην ευρύτερη παγκόσμια οικονομία. Πλήθος εκπροσώπων επιχειρήσεων παραβρέθηκαν στην εκδήλωση. Το συνέδριο συγκέντρωσε πάνω από 2.000 εκπροσώπους της διεθνούς επιχειρηματικής κοινότητας, Υπουργούς Οικονομικών, επενδυτές, υψηλούς κυβερνητικούς αξιωματούχους, διοικητές κεντρικών τραπεζών των κρατών-μελών εκπροσώπους του εν λόγω χρηματοπιστωτικού ιδρύματος και εκπροσώπους της διοίκησης της EBRD. Σημειώνεται ότι η EBRD είναι ένας από τους μεγαλύτερους επενδυτές στα Δυτικά Βαλκάνια, παρέχοντας ρεκόρ χρηματοδότησης ύψους 1,1 δισ. ευρώ το 2018 και υποστηρίζοντας το στόχο των οικονομιών τους για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

6. Εκδηλώσεις, εκθέσεις, επισκέψεις

- Διοργάνωση του 2^{ου} Διεθνούς Forum για την ενέργεια στη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας από την κρατική εταιρεία παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας 'ESM' και το Ινστιτούτο 'ZIP', με την υποστήριξη της εδώ Πρεσβείας των ΗΠΑ (Στρούγκα, 16-17 Μαΐου τ.έ.)

Η κρατική εταιρεία παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας της Βόρειας Μακεδονίας, 'ESM' και το Ινστιτούτο 'ZIP' (μη κυβερνητική οργάνωση δραστηριοποιούμενη στη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας) διοργάνωσαν στις 16 και 17 Μαΐου τ.έ., στη Στρούγκα, με την υποστήριξη της εδώ αμερικανικής Πρεσβείας, το δεύτερο διεθνές forum για την ενέργεια. Την εκδήλωση χαιρέτισαν ο Πρωθυπουργός της Βόρειας Μακεδονίας, κ. Zoran Zaev, ο αρμόδιος για την οικονομία Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης, κ. Κοζο Angjushev και η Επιτετραμμένη της Πρεσβείας των ΗΠΑ, κα Micaela Schweitzer-Bluhm, ενώ σε αυτήν παρέστησαν εκπρόσωποι εταιρειών και φορέων του ενεργειακού κλάδου της Ελλάδας (ΟΚΤΑ του ομίλου ΕΛΠΕ και ΔΕΣΦΑ), της Βόρειας Μακεδονίας, της Γερμανίας, της Ιορδανίας, του Κοσόβου και του Μαυροβουνίου.

Ο Πρωθυπουργός της Βόρειας Μακεδονίας σημείωσε ότι με τη θέση σε ισχύ του νέου ενεργειακού νόμου εφαρμόζονται οι προβλεπόμενες από το κεκτημένο της ΕΕ μεταρρυθμίσεις για τη διαμόρφωση μίας ανταγωνιστικής αγοράς ενέργειας, τη διαφοροποίηση των πηγών και των οδύσεων ενεργειακού εφοδιασμού, την αύξηση της συμμετοχής των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) στο ενεργειακό μείγμα της χώρας και τη μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα. Ο κ. Zaev αναφέρθηκε, επίσης, στην πρόοδο της διαδικασίας αεριοδότησης της Βόρειας Μακεδονίας, ενημερώνοντας ότι η κατασκευή του συστήματος μεταφοράς συνεχίζεται με τον επιθυμητό ρυθμό και ότι ορισμένοι Δήμοι της χώρας έχουν ήδη προβεί στις απαραίτητες προπαρασκευαστικές ενέργειες για την κατασκευή δικτύου διανομής (βάσει του ενεργειακού σχεδιασμού της Κυβέρνησης για την κατασκευή του δικτύου διανομής θα πρέπει να μεριμνήσει η Τοπική Αυτοδιοίκηση).

Ο Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης σημείωσε ότι η διαφοροποίηση των πηγών ενεργειακού εφοδιασμού και η αξιοποίηση του δυναμικού ΑΠΕ της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας αποτελούν μονόδρομο για τη χώρα, εξηγώντας ότι σήμερα το 70% της εγχωρίως παραγόμενης ενέργειας προέρχεται από μία πηγή - το θερμοηλεκτρικό εργοστάσιο στο Μοναστήρι (REK Bitola). Ο κ. Angjushev ανέλυσε τον κυβερνητικό σχεδιασμό για τον τομέα των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, επισημαίνοντας ότι στόχος της Κυβέρνησης είναι στα επόμενα δύο έως τρία χρόνια η εγκατεστημένη ισχύς ΑΠΕ να ανέρχεται στα 350 MW. Όπως δήλωσε, στο επόμενο χρονικό διάστημα θα προκληθούν δύο διαγωνισμοί για την κατασκευή φωτοβολταϊκών σταθμών συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 62 MW.

Η Επιτετραμμένη της εδώ Πρεσβείας των ΗΠΑ ανέφερε ότι οι Ηνωμένες Πολιτείες στήριξαν και θα συνεχίσουν να στηρίζουν την ανάπτυξη του ενεργειακού τομέα της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας και την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της χώρας μέσα από τη διαφοροποίηση πηγών και οδύσεων ενεργειακού εφοδιασμού. Προσέθεσε ότι οι αμερικανικές ενεργειακές εταιρείες που δραστηριοποιούνται στη Νοτιοανατολική Ευρώπη, συμβάλλουν προς αυτήν την κατεύθυνση, παρέχοντας τεχνογνωσία και τεχνολογικό εξοπλισμό.

-Διεθνές Συνέδριο για τα προϊόντα ταχείας κατανάλωσης/FMCG (Σκόπια, 16 Μαΐου 2019)

Στις 16 Μαΐου τ.ε. στα Σκόπια, το εμπορικό περιοδικό «InStore» φιλοξένησε ένα περιφερειακό συνέδριο για το εμπόριο και τα προϊόντα ταχείας κατανάλωσης. Η Διάσκεψη Κορυφής FMCG προσέφερε την ευκαιρία επιχειρηματικής δικτύωσης και ανταλλαγής εμπειριών και γνώσεων. Η εν λόγω εκδήλωση συγκεντρώνει κάθε χρόνο το ενδιαφέρον περισσότερων από 350 συμμετεχόντων και 130 εταιρειών. Φέτος, διοργανώθηκε η

πέμπτη έκδοση της Συνόδου Κορυφής FMCG στα Σκόπια, ενώ είχαν προηγηθεί αντίστοιχες εκδηλώσεις στη Σερβία, την Κροατία, τη Βοσνία και Ερζεγοβίνη και τη Σλοβενία.

-Συνέδριο με τίτλο «Συστήματα ποιότητας – ασφαλείς κατασκευές» με την υποστήριξη της εταιρείας «Dojran Steel» του Ομίλου Viohalco (Σκόπια 28 Μαΐου 2019)

Στις 28 Μαΐου τ.ε. πραγματοποιήθηκε στα Σκόπια Συνέδριο με θέμα την ποιότητα των δομικών υλικών, τον τρόπο χρήσης τους, καθώς και το πώς αυτά επηρεάζουν την ασφάλεια των κτιρίων και των κατασκευών. Το Συνέδριο διοργάνωσαν, -με πρωτοβουλία και υποστήριξη της εταιρείας ελληνικών συμφερόντων «Dojran Steel» του Ομίλου ΣΙΔΕΝΟΡ-, η Σχολή Πολιτικών Μηχανικών, (Πανεπιστήμιο Αγ. Κύριλλος και Μεθόδιος, Σκόπια), το Ινστιτούτο Σεισμολογίας, το Επιμελητήριο Πιστοποιημένων Αρχιτεκτόνων και Μηχανικών και το Ινστιτούτο Τυποποίησης. Τις εργασίες του συνεδρίου άνοιξε ο Υπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών της Βόρειας Μακεδονίας κ. Sugareski. Συμμετείχαν κλαδικοί και θεσμικοί φορείς, εκπρόσωποι της ακαδημαϊκής κοινότητας και των επιχειρήσεων, καθώς και εκπρόσωποι των μέσων μαζικής ενημέρωσης. Στο συνέδριο αναλύθηκαν οι τάσεις και οι ανάγκες βελτίωσης στον τομέα των προτύπων ποιότητας και ασφάλειας για τα δομικά υλικά και δόθηκαν μηνύματα που αποσκοπούν στην ευαισθητοποίηση των ενδιαφερομένων και του ευρύτερου κοινού. Σε γενικές γραμμές αναφέρθηκε ότι στη χώρα υπάρχει ποιοτική παραγωγή δομικών υλικών, συμπεριλαμβανομένης της ενίσχυσης των κατασκευών, ωστόσο είναι απαραίτητο να ενισχυθεί και να ελεγχθεί αποτελεσματικά η ποιότητα και οι ιδιότητες όλων των υλικών που εισάγονται και προσφέρονται στην αγορά, δεδομένου ότι η ποιότητα των δομικών υλικών είναι ζωτικής σημασίας για την ασφάλεια των κτιρίων και έχει μεγάλη επίδραση στην ανάπτυξη της εγχώριας κατασκευαστικής βιομηχανίας.

Η Προϊσταμένη

Παγόνα Λάρδα
Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄